

Obsah

1 Aplikace tepla a chladu	13
1.1 Aplikace tepla	13
1.1.1 Působení tepla	13
1.1.2 Kontraindikace aplikace tepla	13
1.1.3 Vlastní aplikace tepla	15
1.2 Aplikace chladu	18
1.2.1 Vlastní aplikace chladu	19
1.3 Obklady a zábaly	20
1.3.1 Obklady	20
1.3.2 Zábaly	23
1.4 Samostudium	24
Kontrolní otázky, cvičení	24
2 Edukační činnosti pečovatele	25
2.1 Cíle edukace klienta	26
2.2 Podmínky efektivní edukace	26
2.3 Obecné zásady efektivní edukace	27
2.4 Specifické zásady efektivní edukace	28
2.5 Faktory, které ovlivňují schopnost učit se	29
2.6 Metody edukace	30
2.6.1 Metody slovní	31
2.6.2 Metody názorné a demonstrační	31
2.6.3 Praktické metody	32
2.7 Samostudium	32
Kontrolní otázky, cvičení	33
3 Duševní hygiena pečovatele	35
3.1 Zátěž pečovatele	35
3.2 Stres v práci pečovatele	36
3.2.1 Stresory	37
3.2.2 Fáze stresových reakcí	38
3.3 Syndrom vyhoření = syndrom burn out	39
3.3.1 Charakteristika syndromu vyhoření	39
3.3.2 Projevy vyhoření	40
3.4 Zvládání stresu	42

3.4.1	Zvládání profesního stresu	43
3.4.2	Aktivní přístup k životu	44
3.4.3	Relaxace	45
3.4.4	Autogenní trénink	48
3.5	Samostudium	48
	Kontrolní otázky, cvičení	48
4	Ošetrovatelská dokumentace	50
4.1	Význam ošetrovatelské dokumentace	50
4.2	Složky ošetrovatelské dokumentace	51
4.2.1	Ošetrovatelský záznam	51
4.2.2	Plán ošetrovatelské péče	57
4.2.3	Výstupní ošetrovatelský záznam	57
4.3	Zásady správné dokumentace	57
4.3.1	Chyby v dokumentaci	64
4.4	Zdroje informací o klientovi	64
4.5	Samostudium	65
	Kontrolní otázky, cvičení	65
5	Vedení a pomoc v domácnosti	66
5.1	Zanedbaná domácnost	66
5.2	Vlastní úklid	67
5.2.1	Údržba kuchyně	67
5.2.2	Údržba sociálního zařízení a WC	69
5.2.3	Údržba podlahových ploch	71
5.2.4	Úklid nábytku a zařízení bytu	71
5.2.5	Uložení dezinfekčních a mycích prostředků v domácnosti	72
5.3	Nákupy	73
5.3.1	Povinnosti pečovatele při nakupování	73
5.3.2	Povinnosti pečovatele při manipulaci s potravinami	73
5.4	Samostudium	74
	Kontrolní otázky, cvičení	74
6	Základy první pomoci v domácnosti klienta	76
6.1	Úvod do první pomoci	76
6.1.1	Vyšetření postiženého	76
6.1.2	Zajištění další pomoci	77
6.2	Zajištění dýchacích cest	78
6.2.1	Kontrola dýchání	78

6.2.2	Dýchání z plic do plic	80
6.3	Zástava krevního oběhu	80
6.4	Péče o klienta v bezvědomí a poruchy vědomí	82
6.5	Krvácení	85
6.5.1	Dělení krvácení	85
6.5.2	Způsoby stavění krvácení	86
6.6	Náhlé stavy u diabetes mellitus	88
6.6.1	Hypoglykemické kóma	88
6.6.2	Hyperglykemické kóma	89
6.7	Samostudium	89
	Kontrolní otázky, cvičení	89
7	Komunitní péče	91
7.1	Komunita a komunitní péče	91
7.1.1	Faktory ovlivňující rozšíření komunitní péče	92
7.2	Komunitní služby	93
7.2.1	Vybrané sociální služby v rámci komunitní péče	93
7.2.2	Alternativní formy péče	95
7.3	Samostudium	96
	Kontrolní otázky, cvičení	96
8	Psychosociální aktivizace klienta	98
8.1	Cíle aktivizace	99
8.2	Faktory ovlivňující možnosti aktivizace	99
8.3	Požadavky, které klademe na aktivity	100
8.4	Druhy činností	101
8.4.1	Aktivizace mentálních schopností	101
8.4.2	Činnosti podporující fyzické schopnosti	105
8.4.3	Činnosti podporující sensorické schopnosti	111
8.5	Samostudium	113
	Kontrolní otázky, cvičení	113
9	Péče o klienta s mentálním postižením	116
9.1	Charakteristika mentálního postižení	116
9.2	Dělení mentální retardace	117
9.2.1	Lehká mentální retardace: IQ 50–69	117
9.2.2	Středně těžká mentální retardace: IQ 35–49	117
9.2.3	Těžká mentální retardace: IQ 20–34	118
9.2.4	Hluboká mentální retardace: IQ je nižší než 20	118
9.2.5	Downův syndrom	120
9.3	Psychologické zvláštnosti jedinců s mentální retardací	121

9.4	Organizace pomáhající osobám s mentálním postižením	121
9.5	Ošetrovatelská péče	123
9.5.1	Péče o dítě	123
9.5.2	Péče o dospělého klienta	127
9.6	Samostudium	128
	Kontrolní otázky, cvičení	128
10	Péče o klienta se zrakovým postižením	130
10.1	Charakteristika zrakového postižení	130
10.2	Organizace pomáhající osobám se zrakovým postižením	131
10.3	Odborná práce s osobami se zrakovým postižením	133
10.3.1	Kompenzační pomůcky pro klienty s postižením zraku	134
10.3.2	Nácvik prostorové orientace a samostatného pohybu (POSP)	135
10.4	Pomoc pečovatele	138
10.4.1	Faktory ovlivňující spolupráci pečovatele a klienta	138
10.4.2	Vlastní péče	138
10.5	Zásady kontaktu pečovatele s nevidomým klientem	139
10.6	Desatero rad pro kontakt s klientem, kterého vede pes	140
10.7	Samostudium	141
	Kontrolní otázky, cvičení	141
11	Péče o klienta s tělesným postižením	143
11.1	Příčiny tělesného omezení	144
11.2	Ošetrování klienta s roztroušenou sklerózou (RS)	145
11.2.1	Charakteristika onemocnění	145
11.2.2	Cvičení a fyzioterapie	147
11.2.3	Ošetrovatelská péče	148
11.2.4	Organizace pomáhající osobám s RS	151
11.2.5	Samostudium	152
	Kontrolní otázky, cvičení	152
11.3	Péče o klienta s Parkinsonovou chorobou	154
11.3.1	Charakteristika nemoci	154
11.3.2	Ošetrovatelská péče	156

11.3.3	Organizace pomáhající osobám s Parkinsonovou chorobou	168
11.3.4	Samostudium	168
	Kontrolní otázky, cvičení	168
11.4	Péče o klienta s cévní mozkovou příhodou (CMP)	169
11.4.1	Charakteristika nemoci	170
11.4.2	Fyzioterapie nemocných	173
11.4.3	Ošetrovatelská péče	181
11.4.4	Organizace pomáhající osobám s CMP	186
11.4.5	Samostudium	187
	Kontrolní otázky, cvičení	187
11.5	Péče o klienta s míšním poraněním	187
11.5.1	Charakteristika poranění	188
11.5.2	Psychologická problematika osob s míšním poraněním	189
11.5.3	Ošetrovatelská péče	190
11.5.4	Organizace pomáhající osobám po úraze míchy	194
11.5.5	Samostudium	194
	Kontrolní otázky, cvičení	194
11.6	Kompenzační pomůcky	195
11.6.1	Význam kompenzačních pomůcek	196
11.6.2	Výběr vhodných pomůcek	196
11.6.3	Dělení pomůcek	197
11.6.4	Používání pomůcek	198
11.7	Úpravy bytu klienta	204
11.7.1	Překonávání schodů	204
11.7.2	Úprava ložnice a lůžka	204
11.7.3	Obývací pokoj	205
11.7.4	Podlahové krytiny	205
11.7.5	Dveře	206
11.7.6	Kuchyně	206
11.7.7	Koupelna a WC	207
11.7.8	Samostudium	207
	Kontrolní otázky, cvičení	207
12	Péče o klienta s duševní poruchou	211
12.1	Etiologie duševních poruch	211
12.2	Symptomy duševních poruch	212
12.2.1	Poruchy vnímání	212

12.2.2	Poruchy emocí	213
12.2.3	Poruchy pozornosti	213
12.2.4	Poruchy myšlení	214
12.2.5	Poruchy paměti	214
12.2.6	Poruchy intelektu	214
12.2.7	Poruchy vůle	215
12.2.8	Poruchy pudů	215
12.2.9	Poruchy osobnosti	215
12.3	Péče o klienta se schizofrenií	216
12.3.1	Charakteristika psychóz a schizofrenie	216
12.3.2	Příznaky poruchy	216
12.3.3	Léčení schizofrenie	217
12.3.4	Ošetrovatelská péče	219
12.4	Komunitní péče o duševně nemocné	223
12.4.1	Fokus	224
12.4.2	BONA, o.p.s.	225
12.5	Samostudium	225
	Kontrolní otázky, cvičení	226
13	Péče o klienta s diabetes mellitus	228
13.1	Charakteristika onemocnění	228
13.2	Rozdíl mezi DM 1. typu a DM 2. typu	230
13.3	Léčba diabetu	230
13.4	Komplikace diabetu	233
13.5	Ošetrovatelská péče o diabetika s chronickými komplikacemi	235
13.5.1	Psychologická problematika diabetu	235
13.5.2	Ošetrovatelská péče	236
13.6	Samostudium	245
	Kontrolní otázky, cvičení	245
14	Péče o klienta s poruchami paměti	247
14.1	Základní terminologie	247
14.2	Specifické faktory stáří	249
14.3	Vybrané problémy stáří	250
14.3.1	Pohyb a cvičení	250
14.3.2	Pády u seniorů	251
14.3.3	Inkontinence moči a stolice, zácpa	254
14.3.4	Výživa seniorů	257
14.4	Péče o klienta s Alzheimerovou chorobou (ACH)	258

14.4.1	Charakteristika onemocnění	258
14.4.2	Ošetrovatelská péče	260
14.4.3	Zásady přístupu ke klientům s demencí	267
14.5	Samostudium	268
	Kontrolní otázky, cvičení	268
15	Péče o klienta s onkologickými nemocemi	270
15.1	Charakteristika nádorů	270
15.2	Rizikové faktory podílející se na vzniku nádorů	272
15.3	Příznaky nádorových onemocnění	272
15.4	Léčení nádorových nemocí a nežádoucí účinky léčby	273
15.4.1	Léčba nádorů podle účelu a cíle	273
15.4.2	Způsoby léčby	274
15.5	Psychologická problematika nádorových onemocnění	276
15.5.1	Reakce pacienta na sdělení diagnózy	277
15.5.2	Zásady kontaktu s klientem	278
15.6	Ošetrovatelská péče	279
15.6.1	Péče o bolest a tělesný komfort	280
15.6.2	Péče o nežádoucí účinky při ozařování hlavy a krku, příjem stravy a tekutin	281
15.6.3	Péče o nežádoucí účinky při ozařování dutiny břišní	287
15.6.4	Péče o hygienu, zvláštní péče o ozařovanou kůži	288
15.6.5	Prevence infekčních onemocnění	290
15.6.6	Péče o odpočinek, spánek, trávení volného času	291
15.7	Samostudium	292
	Kontrolní otázky, cvičení	292
16	Péče o klienta v terminálním stadiu nemoci	296
16.1	Paliativní péče	296
16.1.1	Předpoklady pro poskytování domácí paliativní péče	297
16.1.2	Nejčastější příznaky konečného stadia nemoci	297
16.2	Ošetrovatelská péče	298
16.2.1	Péče o biologické potřeby	298
16.2.2	Péče o vyšší potřeby	300
16.3	Fáze umírání a smrti	301

16.4	Péče o mrtvé tělo	302
16.5	Samostudium	304
	Kontrolní otázky, cvičení	304
	Rejstřík	306
	Literatura	308